

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 452531
Bijlage(n)

5 JUN 2023

Onderwerp
Raadsinformatiebrief stand van zaken overzicht ontwikkelingen
Sociaal Domein/Wmo

Datum
30 mei 2023

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij uw raad over de laatste stand van zaken op het gebied van de Wmo en het sociaal domein. In deze raadsinformatiebrief informeren wij uw raad achtereenvolgens over de ontwikkelingen op het inkoopproces beschermd wonen en beschermd thuis, de doorontwikkeling van de (lokale) toegangen, en de IZA, GALA, RIGA akkoorden. Ook nemen we uw raad mee in de voortgang van structurele Wmo zaken, zoals, Powerful Ageing, sociale kaart voorliggende voorzieningen, pilot Ontmoetingscentra, Clienttevredenheidsmeting hulp bij het huishouden, en het afgerond inkoopproces Wmo 2023.

Wonen en Zorg

Inkoopproces Beschermd Wonen en Beschermd Thuis

De huidige Raamovereenkomst loopt af op 31 december 2023. De ambtelijke projectgroep is in juli 2022 in nauwe samenspraak met de aanbieders gestart met de voorbereidingen van het inkoopproces Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2024.

Het kostprijsonderzoek is door een onafhankelijk bureau HHM uitgevoerd en besproken met de aanbieders van beschermd Wonen en beschermd Thuis. Aanbieders hebben mondeling en schriftelijk input geleverd op het concept kostprijsonderzoek. Eind april is de inkoopprocedure voor de aanbieders gestart. De verwachting is dat we eind juli 2023 een nieuwe Raamovereenkomst met de aanbieders kunnen ondertekenen.

Doorontwikkeling lokale toegangen DWO-regio

Per 1 januari 2024 wordt de taak Beschermd wonen/Beschermd thuis een wettelijke taak van elke individuele gemeente (doordecentralisatie). Met de doordecentralisatie en transformatie van beschermd wonen en beschermd thuis, wordt ook het indiceren van beschermd wonen en beschermd thuis een lokale taak.

Om de nieuwe taak bij de toegangsorganisaties zo goed mogelijk in te richten, zijn we gestart met het werven van een regionale projectleider 'Implementatie Decentralisatie Beschermd Wonen DWO regio'. De projectleider zal de implementatie inrichting nieuwe taken van de lokale toegangen, het woonplaatsbeginsel en de inkoop uitvoeren voor de DWO-regio.

Pilot 'Bed en Zorg' Maasland

Inwoners van Midden-Delfland willen, ongeacht hun beperking, en mits het veilig en verantwoord is, zo lang mogelijk zelfstandig thuis in hun vertrouwde omgeving blijven wonen. Zo nodig met zorg thuis en mantelzorgondersteuning door hun naasten.

Maar als het bieden van noodzakelijke zorg thuis even niet meer gaat en te zwaar wordt, dan is de beschikbaarheid van een tijdelijke opvang dichtbij huis, het liefst in eigen dorp, een oplossing, zowel voor de zorgvrager als de mantelzorger/naaste. Doordat de zorgvrager tijdelijk elders verblijft, kan de mantelzorger en/of partner tijdelijk worden ontlast van de zorgtaken en zo tot rust komen en met een gerust hart een stap terug kunnen doen.

Om dit mogelijk te maken, is in het kader van zorg en ondersteuning dichtbij in eigen dorp, het Groene Kruis in samenwerking met Wonen Midden-Delfland en Pieter van Foreest in Singelhof Maasland 'Bed en Zorg' gestart. Wonen Midden-Delfland heeft een woning beschikbaar gesteld. De zorgvrager met lichte zorg kan hier tijdelijk in een beschermde woonomgeving verblijven met zorg en ondersteuning van Pieter van Foreest.

Voor de gemeente zijn er geen financiële consequenties, aangezien de pilot wordt aangeduid als een voorliggende voorziening in plaats van maatwerkvoorziening Wmo. Het betreft een pilot geïnitieerd door bovengenoemde partijen. Bed en Zorg is een tijdelijke opvang voor 1 cliënt per keer.

Landelijke en regionale akkoorden

Integraal Zorg Akkoord (IZA)/Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De toegankelijkheid van de zorg staat onder druk. Er is een toenemende spanning tussen vraag en aanbod, zowel in het zorg-, medisch-, als het sociaal domein. Om de maatschappelijke uitdagingen integraal aan te pakken heeft de landelijke overheid op het terrein van volksgezondheid met overkoepelende organisaties, zoals VNG, Zorgverzekeraar Nederland, Federatie Medisch specialisten, landelijke huisartsen vereniging, GGZ en Ouderenzorg, zorgakkoorden gesloten.

In deze zorgakkoorden zijn de uitgangspunten over passende zorg en ondersteuning, behouden van de kwaliteit van de zorg, en de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg beschreven. Met de zorgakkoorden IZA en GALA wil de landelijke overheid de samenwerking intensiveren tussen het zorg-, medisch- en sociaal domein om te komen tot gezonde zorg.

Een vereiste van het IZA is ook om een regiobeeld en regioplan op zorgkantoorregio op te stellen. Dit doen we in gezamenlijkheid met de DWO-en MVS-gemeenten.

Gemeente Delft is hierbij aanspreekpunt voor de regiogemeenten. Het IZA wordt in de zorgkantoorregio van DSW nader uitgewerkt in het Regionaal integraal gezondheidsakkoord (Riga). Naast het IZA is ook het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door alle partijen in het zorg-, sociaal-, en medisch domein. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving. Niet alleen willen we inzetten op fysieke- en mentale gezondheid en het welzijn van inwoners, maar ook zo veel als mogelijk de sociale basis versterken.

Het GALA biedt gemeenten, samen met lokale en regionale partners in het sociaal domein en in de zorg, de mogelijkheid om een breed en samenhangend beleid te voeren op gezondheid en preventie. De doelen en de onderwerpen in het GALA zijn niet nieuw, de integrale aanpak is dat wel. Dat betekent meer samenhang in de aanpak van gezondheidsvraagstukken en een meer afgestemde inzet op de complexe problematiek.

Het Rijksoverheid heeft middelen beschikbaar gesteld om de akkoorden lokaal en regionaal samen met de maatschappelijke partners uit te voeren.

Voortgang reguliere Wmo zaken

Powerful Ageing

In oktober 2021 is de pilot gestart met de interventie Powerful Ageing, met als hoofddoel de fysieke zelfredzaamheid van inwoners te vergroten en daarmee de zorgconsumptie te verminderen. In deze brief willen wij u informeren waarom wij besloten hebben om deze interventie niet als voorziening op te nemen.

De kosten van de maatwerkvoorzieningen WMO lopen jaarlijks op, volgens het VNG voorspelmodel zal het WMO gebruik in Midden-Delfland jaarlijks met 5% toenemen. In 2026 zullen er ruim 4300 vijfenzestig plussers in Midden-Delfland wonen. Van deze groep zal 24% gebruik maken van een WMO voorziening, vooral in de vorm van hulp bij het huishouden en hulpmiddelen.

Midden-Delfland wil het gebruik van maatwerkvoorzieningen terugdringen door het vergroten van de zelfredzaamheid. In dat licht is de interventie Powerful Ageing als pilot opgestart. Een wetenschappelijk onderbouwde interventie voor ouderen tussen zestig en tachtig jaar. In deze interventie worden bij een WMO hulpvraag allereerst een traject met oefeningen aangeboden. Oefeningen die de spierkracht vergroten waardoor mensen weer meer zelf kunnen en de vraag naar hulpmiddelen of hulp bij het huishouden uitgesteld kan worden.

In de pilot is gebleken dat inwoners van Midden-Delfland relatief pas op hogere leeftijd aankloppen bij de gemeente met een WMO hulpvraag. Dit vanwege de goede sociale netwerken. Boven de tachtig jaar is bij veel mensen de spierversterking minder effectief en is vaak sprake van meer complexe beperkingen van de zelfredzaamheid. Bij deze mensen waren evenwichtsklachten en andere bijkomende ouderdomsklachten de oorzaak dat de interventie te risicovol werd geacht. Slecht drie inwoners hebben het traject zodanig succesvol afgerond dat een maatwerkvoorziening uitgesteld kon worden. Bij zeven inwoners bleek de inzet van een maatwerkvoorziening hoe dan ook nodig. Totale kosten van de pilot bedroegen €44.250,- opgebouwd uit vaste kosten van €26.250,- en trajectkosten van €1800,- euro per persoon. Dit staat tegenover de kosten van een WMO voorziening van €3900,- per jaar per persoon. In dit voorbeeld is het "break-even" punt bereikt indien dankzij de interventie dertien inwoners een traject succesvol afronden en geen maatwerkvoorziening nodig hebben.

Op basis van onze bevindingen van het afgelopen pilotjaar kunnen we concluderen dat de interventie onvoldoende aansluit bij de behoefte van inwoners. Relatief veel inwoners komen niet in aanmerking voor de interventie en diegene die in aanmerking komen, hebben daarnaast veelal een wmo-voorziening nodig waardoor van Kostenbesparing geen sprake is.

Inzet op bewegen en sporten sluit aan op de beleidsinitiatieven vanuit het Rijk met het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Bewegen voor ouderen is in de uitvoering van het GALA een belangrijk onderdeel. Het college zal het bestaande aanbod van bewegen voor ouderen in beeld brengen en samen met Ouderenbonden en SWMD de behoeften bij ouderen onderzoeken ten behoeve van onze plannen in het kader van GALA.

Sociale kaart voorliggende voorzieningen

Naast de vraag van een zorgwebsite, was er ook de behoefte om een sociale kaart met activiteiten en aanbod voorliggende voorzieningen per gemeente te hebben.

De gemeenten Delft, Westland, Rijswijk en Midden-Delfland hebben gehoor gegeven aan de vraag van de zorgaanbieders. Er is een sociale kaart gemaakt met een overzicht van de verschillende activiteiten en aanbod voorliggende voorzieningen die in de vier gemeenten beschikbaar zijn. De sociale kaart is bedoeld voor de medewerkers van de zorgaanbieders. De medewerkers kunnen inwoners met een vraag gericht doorverwijzen naar een activiteit dan wel voorliggende voorziening. De sociale kaart is digitaal en kan bij wijzigingen worden aangepast, zodat het actueel blijft.

Pilot Ontmoetingscentra

In 2023 is de H5 met drie aanbieders van Ontmoetingscentra een pilot gestart waarbij ontmoetingscentra aangeboden worden als voorliggende voorziening voor maximaal 6 dagdelen per week. Cliënten kunnen hierdoor sneller en makkelijker gebruik maken van ontmoetingscentra en de administratieve lasten worden substantieel verlaagd. Het ontmoetingscentra wordt een drempelloze voorziening waarbij cliënten geen indicatie meer aan hoeven te vragen bij een apart loket. De pilot heeft een looptijd van een jaar.

Clienttevredenheidsmeting Hulp bij het huishouden

Onderzoeksbureau SDO heeft in 2022 een cliënttevredenheidsmeting uitgevoerd onder 482 cliënten uit de regio H4. Uit de schouw kwam naar voren dat bijna alle aanbieders een voldoende scoren op het resultaat 'schoon en leefbaar huis'. Over de kwaliteit van de schoonmaak is 87% van de cliënten (heel) tevreden. 88% van de cliënten geeft aan (heel) tevreden te zijn over de huishoudelijk medewerker. 67% van de cliënten geeft aan (heel) tevreden te zijn over de zorgaanbieder als organisatie. Van de onderzochte aanbieders zijn er zes hard op weg om een 'excellente aanbieder' te worden. In 2023 zijn we ook gestart met de cliënt tevredenheidsmeting voor cliënten met een begeleidingsproduct.

Afronding Inkoopproces Wmo 2023

Het inkoopproces Wmo is inmiddels succesvol afgerond. Voor de H5 regio^[1] zijn ruim 55 zorgaanbieders gecontracteerd voor het aanbod van hulp bij het huishouden, begeleiding, kortdurend verblijf en ontmoetingscentra. Op verzoek van de zorgaanbieders is een website voor de H5 regio ontworpen. Op deze website kunnen zorgaanbieders aangeven aan welke doelgroep zij ondersteuning bieden en een inschatting geven over hun beschikbaarheid en wachttijden. Consulanten van de lokale Toegangen zien in een oogopslag welke zorgaanbieder het beste past bij de zorgbehoefte van de inwoner, de beschikbaarheid en wachttijd. Op basis van deze informatie kan er een overwogen indicatiebesluit worden genomen. De website is nu nog ingericht voor zorgaanbieders en medewerkers lokale Toegang van H5 gemeenten. Wij vinden het belangrijk om 'in contact' te blijven met de gecontracteerde zorgaanbieders. Daarom ontvangen zorgaanbieders periodiek een nieuwsbrief met allerlei informatie op Wmo gebied en zijn er ook digitale- en fysieke bijeenkomsten met de zorgaanbieders gepland.

Tot slot

Voor wat betreft het vervolg: de landelijke akkoorden hebben een grote invloed op het sociaal domein, welzijn, wonen en (gezondheid)zorg. Graag gaan we met de raads werkgroep sociaal domein in gesprek over de lokale en regionale invulling van de landelijke akkoorden als we deze nog verder hebben uitgewerkt. Wij vertrouwen er op uw raad voldoende te hebben geïnformeerd.

^[1] Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk en Midden-Delfland

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester